

hdžež bu we Filippi křescanska wosada založena, a do Thessaloniki a do Beroeje. Tudy wostaji Pawoł Timothea a Silasa, mjez tym zo sam z druhimi přewodnikami do Athena khwataše, a sem powoła tež po krótkim Timothea a Silasa, ale pósła bórzy Timothea zas do Thessaloniki, zo by zhonił, kak so tamnišej křescanskej wosadze wjedze, a z dobrymi nowinkami wottam so wróćejo nadeńdže s. japoštoła w Korinće (Jap. sk. 18, 5). Z Korintha přewodžeše wučownik swjeho wučerja do Jeruzalema, a tež na třecim japoštołskim pućowanju podpěraše jeho nimale tři lěta w Efesu, bu w tom času wot s. Pawoła po puću přez Macedoniju a Achaju do Korintha pósłany (1. Kor. 4, 17), a dokelž dyrbješe Pawoł dla zběžka wot slěbownika Demetria přećiwo njemu zbudženeho, Efesus přjedy wopuścić, hač bě wotmyslene, zeńdže so z Timotheom, kotryž so z Korintha wróćeše, w Macedoniji, hdžež potom swój druhi list na Korinthskich napisa, w kotrymž Korinthskich tež wot Timothea strowi (2. Kor. 1, 1). Wottud přewodžeše Timothej s. Pawoła do Korintha, kaž to list na Romskich, kiž je w Korinthu pisany, swědči, dokelž Pawoł přistaja tu strowjenja tež wot Timothea. Z Korintha pućowaše Pawoł po triměsačnym přebywanju po Macedoniji a Malej Asiji do Jeruzalema, přewodžany tež wot Timothea. Najskerje wutra swěrnny wučownik při s. Pawole, mjez tym hač bě tutón dvě lěće w Caesariji jaty, a bu z nim tež do Roma wjedženy, dokelž w tom času mjelča s. stawizny wo Timotheu, w Romje pak je zas při japoštole był, kaž to listy wot tam pisane dopokazuja (Fil. 1, 1; Kol. 1, 1; Filem. 1, 1; Hebr. 13, 23). Pawoł lubi w lisće na Filippenskich (2, 23), zo bórzy Timothea k nim póscele, a to drje so tež sta, najskerje tehdom, hdyž so wěste zdaše, zo budže bórzy ze zajeca pušćeny. Pawoł wopytawši kupu Kretu, pućowaše do Maleje Asije, hdžež so najskerje z Timotheom zas zetka, a dzěše z nim potom do Efesa, hdžež Timothea swjatočnje za biskopa postaji (1. Tim. 1, 18; 4, 14; 2. Tim. 1, 6) a pućowaše dale do Macedonije (1. Tim. 1, 3). Tu zhoni, zo je w Efesskej wosadze strašny njeměr wudyrił, při kotrymž bludne wučby rozšěrjachu; dokelž so tam wrócić njemóžeše, napisa tu, kaž so praji w Laodiceji w Frygiji, list, kotryž je přeni na Timothea. Na to Efesus wopytawši, dzěše Pawoł zas do Grekskeje, zetka so z Pětrom w Korinthu, a pućowaše z nim do Roma, njeje wěste, hač jako jaty, abo jako swobodny. Na kóncu swjeho žiwjenja, hdyž so jemu wěste być zdaše, zo budže k smjerći wotsudženy, žadaše sebi z druhim listom, zo by Timotheus hišće do zymy k njemu přišoł (2. Tim. 4, 21). Wěsće je Timotheus činił, štož sebi japoštoł přeješe, k najmjeńšomu je so powěsć zdžeržala, zo je při Pawołowej smjerći přítomny był, a po nej so do Efesa wrócił a tu swoju dowěrjenu wosadu wjedł a rjadowal. Česći so w romskej a grekskej cyrkwi jako martraf, zashuži sebi martrafsku krónu najskerje w času kejžora Domitiana w l. 91—96.

2. Zaměr lista. S. Pawoł chcyše Timothea pohnuć a zahorić, zo by ze wšěmi swojimi mocami rozšěrjenju a dalšemu zakorjenjenju bludnych wučbow so napřećiwwal, a rozwučuje jeho, kak by to z najrjeńšim wuspěchom dokonjeć mohl.

3. Čas a město, w kotrymž bu list spisany, spóznajemy z wopisanja Timothejoweho žiwjenja: mjenujey na puću z Macedonije do Efesa, najskerje w Laodiceji w Frygiji, a to na kóncu lěta 65 abo na spočatku l. 66.

4. Wopřijeće. Po wšědnym zawodže japoštołskich listow dopomnja s. japoštoł swjeho wučownika na prikaznju, zo by rozšěrjenje bludnych wučbow zadžewal ze słowom a tež z příkladom (1, 3—20); rozwučuje wo zjawnym modlenju, za koho maja so modlić, kak maja so mužowje, a kak žony na swjatym měsće zadžeržeć (2, 1—15); wopisuje počinki, na kotrež ma Pawoł při cyrkwinskih zastojnikach hladać (3, 1—13); rozestaja winy, kotrež jeho pohnuchu, tele powučenja swjemu wučownikej podać, chce jeho wobronić přećiwo wučbam falšnych wučerjow (3, 14—4, 16); wučí dale, kak ma so přećiwo wěriwym po jich starobje, rodže, hódności zadžeržeć, kak přećiwo wudowam a měšnikam, a tež wotročkam (5, 1—6, 2), a skónčnje přistaja napominanja,